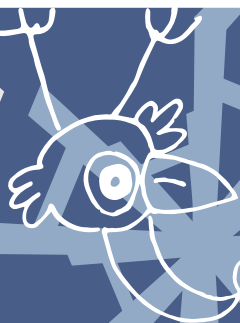

DETSEMBER 2013

ERRS TEATAJA

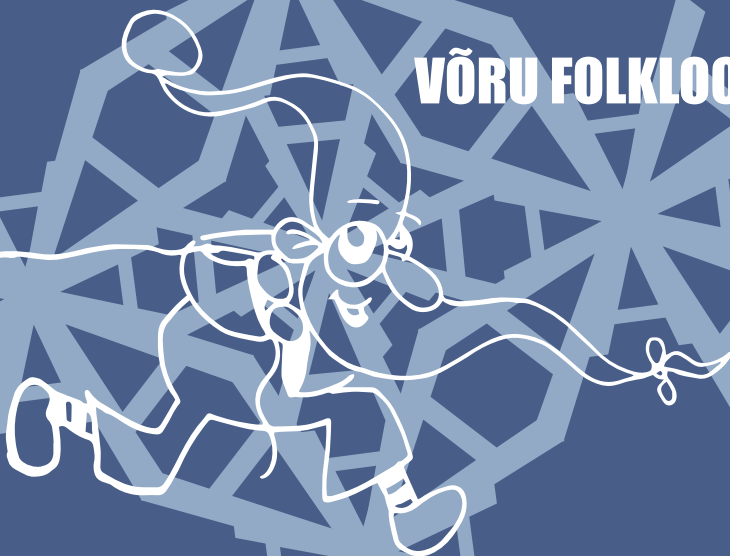
PÜHADETERVITUS

**RAHVATANTSUJUHTIDE KOOLI TÄNAVUSED
LÕPETAJAD JA VANNE**

MUUSIKA, MIS PANI JALAD TATSUMA

VÕRU FOLKLOORIFESTIVAL 2014

PALJU ÕNNE

TOIMETAJA
Mart Valner
mart@errs.ee

KUJUNDAJA
Henry Semmel
henry.semmel@gmail.com

VÄLJAANDJA
EESTI RAHVATANTSU JA
RAHVAMUUSIKA SELTS

Järgmine ERRSi teataja ilmub jaanuaris.
Kaastööd oodatud toimetaja aadressil.

Sisukord

- 3 Pühadeinterviit
- 4 Rahvatantsujuhtide kooli lõnavused lõpetajad
- 7 Rahvatantsujuhtide kooli vanne
- 8 Muusika, mis pani jalad tatsuma
- 9 Võru Folk 2014
- 10 Palju õnne
- 11 Vaata ka naabreid

Pühade- tervitus

Head ERRSi liikmed, rahvamuusikud, rahvatantsijad, tantsuõpetajad ja teised sõbrad.

On jõulupidude aeg. Oleme aasta otsa kõvasti tööd teinud ja nüüd võtame korraks aja maha, et ennast mõnusasti tunda.

Sellele aastale mõeldes on sees tõesti hea tunne. Meil on olnud üheskoos palju kordaminekuid. On toimunud tähelepanuväärseid sündmuseid, mis on avaldanud positiivset mõju rahvatantsu- ja rahvamuusikategevusele. Hea meel on eriti selle üle, kui palju on meil valdkonnas pikaajalise kogemusega ja tunnustust vääri vaid inimesi, kollektiive ja entusiaste. Me oleme aktiivsed üle kogu Eesti. Meie valdkond on saanud juurde uusi tantsujuhte ja rahvamuusikuid. Just äsja oli mul võimalus osaleda rahvatantsujuhtide kooli lõpetamisel ning näha

tulevasi tantsujuhte, kes kannavad edasi õpetajate teadmisi ja kogemusi. Ka ERRS organisatsioonina on kasvanud - meie liikmeskond on saanud suuremaks, meil on hea koostöö oma partneritega.

Tahaks ju teha pika kõne, mis räägib, kuidas ERRS'il sel aastal läinud on ja ilmselgelt tahaks ka põnevaid graafikuid näidata.

Olen just hoogu sattumas. Aga siis tuleb meelde, et tegemist on jõuluajaga, mis on vanu traditsioone hoidev aeg. Me läheme toomapäeval vastu talvele, veedame mõnusasti jõulupüha ning tervitame uut aastat.

Pole midagi paremat jõulude veetmisest lähedaste seltsis. Aitäh, head sõbrad! Lubage mul Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Seltsi nimel soovida Teile ilusaid jõule - kodusoojust, õnne ja kordaminekuid!

Martin Medar
ERRSi direktor

Detsembri keskel said pidulikult oma tunnistused kätte

rahvatantsujuhtide kooli tänavused lõpetajad.

Kõigil on naeratus näol ja sära silmis ning kooliaega, seltskonda, ühiseid ettevõtmisi meenutatakse ainult heade sõnadega. Kaheaastased õpingud andsid kinnitust - värsked juhid tegutsevad õige eesmärgi nimel ning ajavad oma asja. Oma nägemust tantsuvaldkonnast jagavad värsked rahvatantsujuhtide kooli lõpetajad - Malle Õiglas, Karel Vähi ja Egert Eenmaa.

TEKST: Kadi Hainas

„Tahaksin tantsida nii,
et tants jõuaks
igasse keharakku“

„Kui koolidirektorina olen ametnik, siis rahvatants on minu jaoks hoopis teine väljund,“ räägib Malle Õiglas, kes läks rahvatantsujuhtide kooli, et olla selles valdkonnas enesekindlam, korrektsem, ratsionaalsem ja teadlikum. Eelkõige sai Malle kahe aasta jooksul kinnitust, et ta on õigel teel. Direktoriamet ja rahvatantsujuhendaja - kui üks neist ära langeks, ei tunneks ta end enam tervikuna. Rahvatants on elustiil, sotsiaalne suhtluskeskkond, väljakutsed ja eneseareng.

Koolis omandatud teadmistega saab Malle olla julge tantsujuht, kes avaldab arvamust ning räägib valdkonnas aktiivselt kaasa. „Mulle tundub, et hetkel saamegi seda kõige rohkem teha,“ on Malle kindel, et rahvatantsu arendamiseks peab iga tantsuõpetaja olema aktiivne ning julgelt sõna võtma.

Mallet rõõmustab, et tantsuvaldkonnas tuleb uusi tantse juurde nagu seeni peale vihma. Luuakse väga ilusaid, südamlikke, liigutavaid tantse ning tantsujuhina teeb teda õnnelikuks, et aina tuleb juurde noori, kes ihkavad üheskoos tantsu lüüa. Samuti rõõmustab ta, et tantsuvaldkonnast on hakatud taas rohkem rääkima ning see on jõudnud laiemate ringkondadeni.

Kõige suuremaks murekohaks peab Malle tantsupeo rasket repertuaari. Nii juhendaja kui ka tantsijana tunneb ta, et tantsud on iga aastaga aina keerulisemaks läinud. Malle on veendunud, et pidu tuleb väga ilus ning tantsudki on ääretult kaunid. Kahtlema paneb aga see, kas tavatantsija, kes käib korra nädalas tantsimas, jõuab omandada repertuaari nii, et ta seda täielikult naudiks. „Tahaksin tantsida nii, et tants jõuab igasse keharakku,“ loodab ta, et tantsupidu annab ka teistele võimaluse igat hetke nautida.

Tulevikus soovib Malle olla oma maakonna tantsutegemistes arvestatav tegija. Ta soovib, et tema tantsijad oleksid samuti teadlikud, kuidas asjad käivad ning annaksid alati endast

parima. Kõige ootamatumaks peab ta seda, et nüüd, kui rahvatantsujuhtide kool lõpetatud, paluti teda maakonna tantsupeo üldjuhi assistendiks.

„Proovin selle protsessi läbi teha,“ sõnab ta põnevusega.

Kas meil on üldse laulu- ja tantsupidu vaja?

„Kuna juhendasin juba ühte rühma, tundsin, et koolist oleks kasu,“ räägib Karel Vähi oma teekonnast rahvatantsujuhtide kooli. Kareli sõnul on oluline teadmine, et keegi käib veel sama rada ning sellele sai ta kooliajal ainult kinnitust. Ta leiab, et selle kooli lõpetaja oskab laiema pilguga hinnata rahvatantsu ning sellega seonduvat.

„Võin kindlalt öelda, et selle seltskonnaga võiksin mis iganes väljakutsetele vastu minna,“ jagab ta oma kursusekaaslaste kohta vaid kiidusõnu ning lisab, et rahvatantsijad ongi väga kokkuhoidvad ning sõbralikud - teistsuguse hingamisega inimesed.

„Tants pole midagi muud kui liikumine, aga kui inimene tantsib eesti rahvatantsu, on näha, et ta on uhke selle üle, mida ta teeb,“ mõtiskleb noormees ning lisab, et

rahvatantsu juures köidabki teda kõige enam rahvustunne - just see, mis on eestlasele enesele tegelikult oluline.

Taasiseseisvumise ajal tekkis küsimus - kas meil on üldse Laulu- ja Tantsupidu vaja? Nüüd ei kahtle selles keegi ning seda tõestab ka eesolev pidu. Samas leiab Karel, et ehk peaks heitma pilgu minevikku ning võtma repertuaari rohkem vanemaid tantse. „Iga hinna eest ei pea looma midagi uut,“ leiab ta.

Palju korraldatakse suuri pidusid - üld-, noorte-, naiste-, meestetantsupeod - rohkem võiks olla üritusi, kus igal rühmal oleks võimalik enda repertuaariga rahva ette tulla ning näidata seda, mida nad tegelikult teha tahavad. „Iga juhendaja ajab asju oma mätta otsast,“ muretseb ta, et koostööd väiksemate ürituste suhtes tehakse vähem. Kui neli-viis rühma saaksid kokku ja annaksid oma kontserdi, oleks tantsijatel lihtsam ning tulemuski parem.

„Tantsides tunneme, et see on tükike meist ning meie oleme tükike tantsust“

„Tantsutundi tulevad kokku erinevad inimesed erinevatelt elualadelt, kuid tunnis on kõik võrdsed - pole oluline sinu rahakott, vaid see, kas suudad teistega sammu pidada,“ räägib äsja rahvatantsujuhtide kooli lõpetanud Egert Eenmaa ning lisab, et kui keegi sammu pidada ei suuda, on kõigi ülesanne teda aidata.

Egert usub, et selline ühistunne on kõikides meeskonnategevustes sarnane, kuid rahvatants, Eesti rahvatants, on miski, mis läbi oma ürgsusest võetud rütmide on loomumane. „Tantsides tunne, et see on tükike meist ning meie oleme tükike tantsust“.

Kaks ja pool aastat tagasi oli Egert jõudnud olukorda, kus tuli olude ja võimaluste sunnil asuda juhendama kahte väikese alevi rahvatantsurühma. „Erialased teadmised selleks aga tegelikult mul puudusid,“ meenutab ta toonast aega ning lisab, et kõik teadmised oli ta kogunud tantsutundides, jälgides kõrvalt oma õpetajaid, Maie Oravat ning Mall Järvelat. „Natuke mõtlemist ja katsetel ma olingi“.

Kui ülikoolist tulnud tantsuõpetajad tavaliselt väiksematesse kohtadesse ei jõua, siis Egertil on hea meel tõdeda, et nende kooli lõpetajad katavad üsna laia osa Eestimaast - Tallinnast Viljandini, Saaremaast Virumaani. Seetõttu jõuavad koolist omandatud teadmisedki paljudesse erinevatesse Eestimaa väiksematesse paikadesse.

Noormees tõdeb rõõmuga, et

Tantsija ei tohi olla tööriist

mittetantsijate hulgas on vähenenud arvamus: „Eks nad seal trennis niisama kakerdavad“ ning üldine suhtumine rahvatantsu on positiivne ja toetav. Oluline pole enam ainult kaunis jalg ja käsi, vaid ka hingeline puudutus.

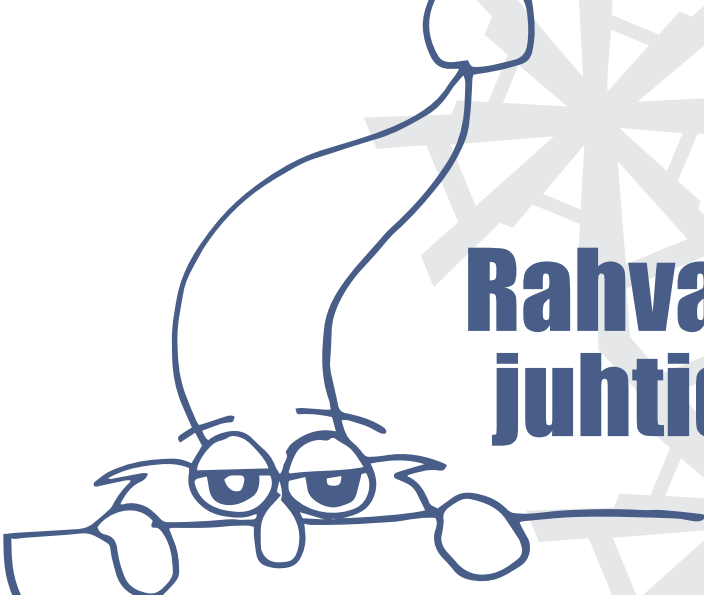
„Viimasel ajal on jäänud mulje, et tantsupidusid korraldades on läinud

meelest tantsija,“ mõtiskleb Egert samuti tantsupeo repertuaari raskuse üle. Ühest küljest on arusaadav, et lavastus peab olema visuaalselt haarav ja publikut kaasatõmbav, kuid samas ei tohiks tantsija olla tööriist selleni. „On oluline, et see, kes näeb vaeva tantsumurul, saaks ka ise nautida tehtavat.“

Igas pulmas ei pea olema peigmees ning mõnel aastal võiks jätkuda julgust tantsupeost loobuda ning ise tantsijatele midagi loovat pakkuda, näiteks võtta aasta eesmärgiks luua ise üks vahva tantsukontsert. Kui enda jõududest jääb väheks, saab ju alati haarata naabrid appi. „Loodan, et juhendajatel jätkub julgust ja loovust ka ise midagi katsetada“.

Tulevikule pilku heites on Egertil esialgu plaan kindlasti oma rühmadega jätkata, pikemas plaanis ei välista ta aga, et tantsujuhendamine ei võiks muutuda hobist põhitööks.

Rahvatantsu- juhtide kooli vanne

MEIE, VÄRSKED RAHVATANTSUJUHTID LUBAME, ET ...

- * ÕPETAME HÜPLEVPOLKAT HÜPAKUGA TAKTI ESIMESEL OSAL
- * EI KARDA ENAM KLASSIKAT JA KARAKTERIT KUI TULD
- * KLAVERIT ILMA KLAVERIMÄNGIJA LOATA KUNAGI EI LIIGUTA
- * TANTSIJATE EES OLEME ENESEKINDLAD
- * IGA TANTSUPEO AJAL TEEME ÜHISE GRUPIPILDI
- * HOIAME KULTUURI VÄÄRIKALT
- * ...JA KOOLITAME OMA JÄRGLASI SEDA SAMA VÄÄRIKALT EDASI KANDMA
- * ALATI ALUSTAME TANTSU JALAGA, MITTE JALAST
- * ...JA HOIAME KÄED PUUSAL, MITTE PUUSAS
- * KANNAME RAHVARÕIVAD AUSTUSE JA TEADLIKKUSEGA
- * HOIAME JA VÄÄRTUSTAME TANTSUJUHTIDE PÄRANDIT
- * AUSTAME ESIVANEMATE PÄRANDKULTUURI
- * HOIAME ALATI EESTI RAHVATANTSU OSKUSSÕNASTIKKU KÄEPÄRAST
- * EI VAATA, VAID NÄEME TANTSIJATE TEGEVUST
- * OSKAME PARANDADA OMA TANTSIJATE VIGU
- * RÜHMAJUHIINA OLEME ÕIGLASED JA LÄHTUME ALATI ÕPETAJAEETIKAST
- * EI VEHI ISE EGA LASE KA TANTSIJAL VEHIKIDA TÜHJADE KÄTEGA
- * EI OLE NÄOGA VAID ESIPOOLEGA SUUNDA
- * TUNNISTAME OMA VIGU JA JULGEME VABANDADA
- * EI PEA VIHA, ANDESTAME
- * VAHET POLE, KAS VÄLJAS ON PÄIKE VÕI TUUL...

...TANTSIME IGA ILMAGA

Muusika, mis pani jalad tats

TEKST: Tiina Pintsaar
Eesti Päevaleht/ Estniska Dagbladet

24. novembril toimus Stockholmi Eesti Majas “Kassari” rahvapillimeeste uue CD-plaadi esitlus.

Ürituse korraldajaks oli Eesti Kultuuri Koondis ja Marje Reinans tervitas kohaletulnuid. Kui alguses meenus talle rahvatants lasteaiast, siis hiljem pakkusid just “Kassari” rahvatantsijad päris rahvatantsu, sest neil olid päris pillid ja ilusad rahvariided. Marje soovitas kõigil CD-plaat osta, sest seda saab kas tugitoolis pöidlaid keerutades kuulata või selle järgi hoogsalt tantsida.

Taavi Kaaman juhtis vestlust nelja “Kassari” pillimehega - Toomas Voogand, Olli Lepp, Udo Tohver ja Manfred Strickmann. Nad kõik meenusid hea sõnaga oma elamusi koos “Kassariga” ning välisreise, mis lõppesid 1991. a., mil esinema hakati kut-

suma rahvatantsurühmasid Eestist. Ka nemad soovitasid CD-plaati osta ja lubasid järele jäänud raha hoida järgmise plaadi tegemiseks.

Ingela Ader (viiul), Manfred Stickmann (akordion), Toomas Voogand (akordion) ja Taavi Kaaman (basskitarr) esitasid mitu lugu oma varasalvest. Kui üks hakkas mängima, jäi teine veel tihti uneledes lakke vaatama, siis noogutas - lugu tuttav ja mängis kohe õigest kohast kaasa. Maffeni sõrmed jooksid aga ka lugude vahepeal, kui teised kõnelesid, nuppudel ringi. Ühe loo lõpus lasti kuuldavale ka lauluhelid. Kuulajate jalad löid iga tahes innukalt lugudele rütmi kaasa.

Rahvatantsurühma “Virvel” esinjad esitasid nelja paariga elava pillimängu saatel ka mõned tantsulood.

XX Võru Folkloorifestival

LUGU

16.-20. juuli 2014

Lugude jutustamine on me elus nii loomulik asi, et me mõni kord ei märkagi selle erilisust. Me räägime perele õhtulauas samal päeval toimunud, vanaisa räägib pojapojale oma poisikesepõlvest. Armastajad räägivad loo üksiolemisest jne.

Lool on hea vägi, ta paneb kuulama ja mõtlema. Ta vajab kahte poolt ja on oluline nii rääkijale kui kuulajale.

Kui kokku saavad erinevad lood, võivad neist saada laulud või tantsud või lugulaulud.

Mis saab lugulauludest või tantsulugudest aga siis, kui kokku saavad erinevad rahvad, erinevad kultuurid, kel igal ühel on rääkida oma lugu? Need lood me festivalile toomegi.

Meil on rääkida ka oma lugu - 20 korra saamise ja olemise lugu. Seega vaatame sel korral ka festivaliloo algusesse ja kulgemisse. Ja ehk mõnel hetkel mõtleme ka selle peale, et mis oleks saanud siis, kui see Võrumaa jaoks nii loomulikuna tunduv festivalilugu oleks jäänud sündimata...

FOTOD: Võru Folkloorifestival

Palju õnne

- 4.01 Mall Aso 60
- 5.01 Valentina Larionov 55
- 5.01 Liina Kask 35
- 7.01 Made Heljo Ruul 80
- 7.01 Merle Kons 40
- 13.01 Tarmo Lillo 45
- 14.01 Mari Soots 50
- 15.01 Evi Tomingas 75
- 18.01 Külli Piirits 45
- 19.01 Eduard Kaiva 35
- 23.01 Maimu Janisk 80
- 23.01 Hele Pomerants 55
- 23.01 Siiri Uusküla 45
- 24.01 Kristi Pajuste 40
- 25.01 Tiina Kokemägi 50
- 29.01 Marje Kütt 45

Vaata ka naabreid

Tantsuinfo Kuukiri

Detsembri numbri teemad:

Eesti Tantsuhariduse Liit pälvis TÜ Viljandi
Kultuuriakadeemia aasta sõbra tiitli

Paul Bobkov: Kes ta on? Miks ta on? Milline ta on?
Miks me temast kirjutame?

MODUS (ladina k.) – mõõt, määr, viis, laad, omadus,
reegel, stiil, kooskõla, korrastus, ehitus, kuju

Tallinna Ülikoolis kaitssti tantsualane doktoritöö

Tantsuinfo kuukirja saab lugeda:
http://www.teater.ee/teater_eestis/tantsuinfo_kuukirjad

HEAD
VANA
AASTA LÖPPU!

